# CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ „EUROPA CARPAȚILOR”

ȘTEFAN PURICI

**Die internationale Tagung „Europa Carpaților”**

(*Zusammenfassung*)[*]

Am 17. Februar 2018 fand in Przemysl (Polen) die XX. Konferenz „Karpaten-Europa“ unter der Schirmherrschaft des Marschalls des polnischen Sejms, Marek Kuchciński statt. An der Konferenz nahmen Vertreter der Parlamente aus dem Mittel- und Osteuropa, Mitglieder des Europäischen Parlaments, Regierungsvertreter, Vertreter der Lokalbehörden und Akademiker aus der Karpaten-Region teil. Die „Ștefan cel Mare“-Universität Suczawa war von dem Prof. Dr. Ştefan Purici, dem Prorektor dieser Universität vertreten, derfür internationale Angelegenheiten und europäische Entwicklung zuständig ist.

Die Konferenz „Karpaten-Europa“ hatte fünf Vortragssektionen: I. Parlamentarische Traditionen in Mittel- und Osteuropa, II. Die Zukunft der Europäischen Union – Erfahrungen und nationale Ziele, III. Zusammenarbeit zwischen lokalen Regierungen, IV. „Karpaten-Initiativen“ – 100 Initiativen zum 100. Jahrestag der Wiedergeburt Polens V. Kooperation zwischen den Universitäten aus der Karpaten-Region.

Zwei von den Schlussfolgerungen der Teilnehmer an diesem wissenschaftlichen und kulturellen Ereignis sind besonders erwähnenswert: 1. die Konferenz ist ein wichtiges Ereignis, weil sie zum Abbau der sozialen und politischen Klischees beiträgt; 2. die Lehren der Geschichte und die Erfahrungen der Vergangenheit können in modernen parlamentarischen Systemen erfolgreich genutzt werden. In der letzten Vortragssektion diskutierten die Vertreter der teilnehmenden Universitäten die Bedeutung der inter-universitären Kooperation in der Karpatenregion. Sie betonten den Wunsch, einen Beitrag zu einer engeren Zusammenarbeit zwischen akademischen Gemeinschaften zu leisten, den Wissenstransfer zu vermitteln und bewährte Verfahren auszutauschen.

**Schlüsselwörter und -ausdrücke:** internationale Konferenz, Karpaten-Region, Mittel- und Osteuropa, Universtät, Suczawa, Kooperation, modernes parlamentarisches System.

În ziua de 17 februarie 2018, la Przemyśl, Polonia, a avut loc cea de-a XX-a Conferință *Europa Carpaților*, organizată sub înaltul patronaj al Mareşalului Seimului Poloniei, Marek Kuchciński. Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava a fost reprezentată de Prorectorul cu imaginea universității, relații internaționale şi dezvoltare europeană, prof. univ. dr. Ştefan Purici.

[*] Traducere: Ştefănița-Mihaela Ungureanu.

*Analele Bucovinei*, **XXV**, *2* (51), p. 663–670, Rădăuți – Bucureşti, 2018

**BDD-A32751 © 2018 Institutul „Bucovina” al Academiei Române**
**Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:55:26 UTC)**

Conferința a reunit reprezentanți ai unor parlamente din Europa Centrală şi de Est, membri ai Parlamentului European, reprezentanți ai guvernelor unor state din regiunea carpatică, reprezentanți ai autorităților locale, precum şi reprezentanți ai mediului academic din regiunea carpatică.

USV, în calitate de membru fondator al Consorțiului „Collegium Carpathicum", se implică în realizarea unor mobilități academice, în cadrul cărora profesori suceveni vor realiza transfer de cunoştințe şi bune practici către studenții şi colegii din universitățile partenere, în timp ce comunitatea academică suceveană va putea beneficia de pe urma unor prelegeri şi cursuri susținute de cadre didactice din universități străine, implicate în activitățile consorțiului.

Conferința „Europa Carpaților" a fost structurată pe cinci paneluri: I. Tradiții parlamentare în Europa Centrală şi de Est, II. Viitorul Uniunii Europene – experiență şi obiective naționale, III. Cooperare între guvernele locale, IV. Inițiativele carpatice – 100 de inițiative pentru cea de-a 100-a aniversare a renaşterii Poloniei, V. Cooperarea între universitățile țărilor carpatice.

Panelul I a fost moderat de domnul Waldemar Paruch (şeful cancelariei Preşedintelui Parlamentului Poloniei), care a scos în evidență tradiția istorică a parlamentarismului european, punctând particularitățile modelelor de reprezentativitate anglo-saxon, islandez şi central-european. În intervenția sa, domnul Yavor Notev (vice-preşedintele Parlamentului Bulgariei), a pledat pentru o „Europă cu viteză", respingând ideea „Europei cu mai multe viteze". El a subliniat că parlamentele statelor membre ale UE trebuie să exprime interesele naționale la nivel european. Totodată, aceste interese trebuie adaptate proiectului european care, la rândul lui, trebuie să se întemeieze şi să evolueze pe baza intereselor naționale. Domnul Wlodzimierz Bernacki (membru al delegației Parlamentul Poloniei la Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei) a subliniat că Polonia are o tradiție parlamentară de o jumătate de mileniu, legislația poloneză fiind izvorâtă din dreptul natural, dreptul întâiului născut. Sistemul politic polonez este aşezat pe pilonii valorilor creştine, umaniste, fiind însă necesară şi introducerea categoriei „adevăr" în legislația națională. Lecțiile istoriei şi experiențele trecutului pot fi valorificate cu succes în cadrul sistemelor parlamentare contemporane. Reprezentantul Ucrainei, domnul Mykola Kniazhytski (preşedintele Comisiei pentru cultură şi religie din Rada de la Kiev), a adus în atenția publicului elemente de parlamentarism în spațiul ucrainean, ce pot fi identificate încă din Evul Mediu. El a subliniat că în acest spațiu s-a profilat granița între două forme diferite de guvernământ, cel european şi cel ruso-asiatic. În opinia vorbitorului, în cadrul comunităților cazacilor de pe Nipru, au existat adunări reprezentative care decideau problemele majore, inclusiv destinul hatmanului. Ucrainenii au acumulat o anumită experiență parlamentară în cadrul Austro-Ungariei şi a Dietei Regatului Galiției şi Lodomeriei, precum şi în anii 1918–1919, când, pentru o scurtă perioadă, Ucraina a fost independentă. Destrămarea URSS şi proclamarea independenței Ucrainei au condus la renaşterea parlamentarismului, cu anumite derapaje spre instituirea unui regim prezidențial în timpul administrației lui Viktor Yanukovych. În cadrul „revoluției de pe Maidan",

BDD-A32751 © 2018 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:55:26 UTC)

ucrainenii au militat pentru asocierea cu UE şi pentru revenirea la regimul politic parlamentar. În prezent, cu circa un an înainte de alegerile prezidențiale, la nivelul societății şi elitelor, se înregistrează discuții intense legate de rolul preşedintelui şi cel al parlamentarului după 2019. Ján Hudacký, preşedinte al Consiliului de Administrație al RPIC Prešov, fost deputat în Parlamentul Slovaciei, a menționat că în rândul slovacilor procesul de emancipare națională s-a manifestat în secolul al XIX-lea, un moment important fiind revoluția de la 1848–1849. Prăbuşirea imperiului dualist a făcut posibilă formarea, în anul 1918, a Ceho-Slovaciei şi abia în anul 1993 Slovacia a putut să-şi afirme suveranitatea națională. Raportorul a subliniat necesitatea conştientizării dimensiunii eforturilor națiunilor central-europene de a prezerva identitatea lor națională şi a menționat că Europa trebuie să se bazeze nu pe centralism, ci pe uniunea unor națiuni suverane, a statelor naționale. Domnul Eduard Adamčík (deputat în cadrul Parlamentul Slovaciei) a vorbit despre relațiile strânse între parlamentele Slovaciei şi Poloniei, dezvoltate după 1992, apreciind că ultimul secol a generat evenimente care au marcat profund evoluția națiunilor din Europa Centrală şi Răsăriteană şi subliniind că UE creează un cadru potrivit pentru dezvoltarea tuturor națiunilor europene. Pavol Mačala (membru în board-ul Personalism Association din Slovacia) a încercat să demonstreze că personalismul poate fi o formă mai bună de organizare a societății decât democrația liberală. În opinia vorbitorului, democrația este un sistem bun, însă nu poate preveni şi elimina definitiv radicalismul, extremismul, tendințele autoritariste etc.

Panelul II a fost moderat de domnul Zdzisław Krasnodębski, membru al Parlamentului European. Discursul introductiv a fost susținut de domnul Jacek Czaputowicz (Ministrul Afacerilor Externe din Polonia), care a remarcat că ne aflăm în secolul recuceririi independenței pentru multe dintre națiunile central şi est-europene. Pentru Polonia, anul 1918 a marcat începutul experienței europene, chiar dacă rădăcinile europenismului polonez sunt mult mai adânci. Din păcate, asupra evoluției națiunilor Europei Răsăritene şi-a pus amprenta totalitarismul sovietic, însă şi în acele decenii sentimentul europenității a fost extrem de puternic. În aceste circumstanțe, căderea cortinei de fier şi integrarea europeană au fost fenomene fireşti. Din punctul de vedere a guvernului polonez, „Europa cu mai multe viteze” nu poate fi un proiect de succes, iar izolaționismul nu este soluția pentru viitorul națiunilor europene. Observăm standarde duble față de statele membre şi ne opunem cu fermitate acestei politici. Din experiența postcomunistă, constatăm că ceea ce e bun pentru Polonia este bun şi pentru Uniunea Europeană. Polonia susține Ucraina şi condamnă politica Rusiei, având întreaga deschidere pentru integrarea națiunilor din Balcanii de Vest în UE. Varşovia se va implica şi va susține în continuare grupul de la Visegrád şi potențiala extindere a acestuia, precum şi va promova prin toate mijloacele Inițiativa celor 3 mări. În această zonă, Polonia este garantul securității, însă pentru securitatea regională extrem de importantă este inițiativa Bucureşti 9 (B9), în care sunt implicate Bulgaria, Cehia, Estonia, Letonia, Lituania, Polonia, România, Slovacia şi Ungaria. În opinia ministrului de Externe, la nivelul UE nu trebuie să grăbim eliminarea granițelor politico-administrative, ci

BDD-A32751 © 2018 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:55:26 UTC)

a celor mentale, culturale, spirituale. Domnul Ryszard Terlecki (vice-mareşal al Seimului Poloniei) a atras atenția asupra particularităților UE, menționând că proiectul european a demarat pe palierul economic, Franța opunându-se dezvoltării dimensiunilor politico-militare ale comunității. În prezent, Uniunea Europeană tranzitează o perioadă de criză, generată de fenomenul imigrației şi de Brexit. El a subliniat că în estul Europei națiunile pun mare preț pe libertate şi din acest motiv proiectul european nu trebuie să conducă la marginalizarea regiunii. Pe aceeaşi linie s-a înscris intervenția domnului Richárd Hörcsik (preşedintele Comisiei de Afaceri Europene din Parlamentul Ungariei) care, consemnând criza identitară pe care o parcurge proiectul european şi făcând o asociere cu cunoscutul roman polonez, a opinat că astăzi ar trebui să punem întrebarea: *Quo Vadis Europe? Quo Vadis European Union?* Europa carpatică şi conferința „Europa Carpatică" pot fi răspunsuri la aceste întrebări. Europa unită trebuie să se bazeze pe toate cele patru libertăți fundamentale, nu doar pe trei, două sau chiar una. Rolul moştenirii creştine este fundamental pentru Uniunea Europeană. Piața unică este extrem de importantă şi aduce numeroase avantaje. Politicile de coeziune (în special în domeniul agriculturii) trebuie să continue. Având în vedere ieşirea Marii Britanii din UE, Ungaria este pregătită să contribuie mai mult la bugetul Uniunii. În opinia deputatului maghiar, UE trebuie să se bazeze pe state naționale puternice şi, în actualul context, inițiativa Visegrád poate contrabalansa tendințele centraliste ale unor state din UE. În Ungaria, de multe ori Bruxelles este comparat cu Moscova sovietică. Din acest motiv, Parlamentul Ungariei va vota rezoluția „Să apărăm Polonia, să apărăm parlamentul european în fața Bruxelles-ului". În ultima vreme, se consideră că în UE sunt doi „bad boys": Ungaria şi Polonia, dar această catalogare nu înseamnă că acestor națiuni trebuie să li se refuze dreptul de a-şi exprima opiniile. Domnul Anatolij Matvienko (deputat în Parlamentul Ucrainei) a plecat de la premisa potrivit căreia Ucraina nu este membru UE şi, conform opiniilor unor lideri europeni, nu va fi membru UE într-un termen previzibil. El a menționat că dezmembrarea UE nu este probabilă şi că Uniunea este casa popoarelor europene, iar Ucraina va contribui la prosperitatea acesteia. În opinia sa, UE nu poate avea viitor cu Ucraina în afara organizației şi, din această perspectivă, Ucraina va deveni membru al Uniunii Europene. Până în acel moment, însă, între cele două părți trebuie să existe un dialog permanent. Totodată, se resimte nevoia modernizării formei de cooperare între UE şi Ucraina şi nu trebuie exclusă etica din relațiile între părți. Ucraina susține punctul de vedere al Ungariei şi Poloniei, conform căruia UE este o asociere a statelor şi nu a regiunilor. Pe de altă parte, poate ar fi interesantă încheierea unor asocieri regionale între statele membre UE (între statele Europei Carpatice, de pildă). Domnul Igor Janckulík (deputat în Parlamentul Slovaciei) a subliniat că Slovacia este interesată de dezvoltarea infrastructurii sale, lucru ce poate fi materializat cu succes prin atragerea de finanțări europene, inclusiv prin programele transfrontaliere. Din punctul de vedere al deputatului slovac, Brexit-ul este rezultatul emoțiilor şi lipsei de informare a populației. În acest context, este imperios necesară o informare mai bună a cetățenilor noştri atât în ceea ce priveşte Uniunea

BDD-A32751 © 2018 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:55:26 UTC)

Europeană, cât şi grupul de la Visegrád. Martin Fronc, fost deputat în Parlamentul Slovaciei, a arătat că ţara sa este de ani buni membru al UE, însă vocea Bratislavei nu este suficient de bine auzită. El a remarcat că Uniunea Europeană s-a clădit pe tradiția creştin-iudaică, tradiție care include, între altele, toleranța şi protecția valorilor familiei. Martin Fronc a apreciat că Tratatul de la Lisabona ar trebui revizuit, fiindcă prevederea potrivit căreia hotărârile se adoptă cu majoritatea voturilor nu e potrivită, deciziile ar trebuie adoptate prin consens. La nivelul UE, sunt multe proiecte utile şi benefice pentru națiunile membre, cum ar fi zona Euro, zona Shengen, care trebuie întărite în continuare. De asemenea, rolul statelor aflate la granița cu Ucraina este unul extrem de important, fiindcă națiunile respective trebuie să apere teritoriul UE şi regiunea central-europeană. Grupul de la Visegrád s-ar putea extinde, incluzând ţări ca Austria, de pildă, dacă aceasta va dori. Profesorul David Engels (Universitatea Liberă din Bruxelles) a menționat că are experiența de viață care îi permite să discute cu argumente despre prezentul şi viitorul UE. El locuieşte în apropiere de granița dintre Belgia şi Germania, în zona unde a fost constituită RegioMaas-Rhein, prima formă de cooperare regională transfrontalieră. David Engels a menționat că UE este un proiect care aduce multiple avantaje popoarelor, stimulează împărtăşirea valorilor, culturilor, experiențelor etc. Din păcate, evoluția UE este afectată de fenomenul migrației. Proiectul Europei Centrale (grupul de la Visegrád) este o inițiativă frumoasă, fiindcă Europa unită trebuie construită şi de jos în sus, nu doar de sus în jos, iar UE nu trebuie să se transforme într-o suprastructură birocratică. În încheierea intervențiilor din cadrul panelului, Markijan Malski (şeful Catedrei de Relații Internaționale şi Serviciul Diplomatic al Universității Naționale din Lviv) a subliniat că, pentru Ucraina, viitorul UE este extrem de important. Majoritatea politicienilor ucraineni văd ţara lor în cadrul UE, iar experții văd în UE şansa de modernizare a societății ucrainene. Grație Parteneriatului Estic, program care nu garantează calitatea de viitor membru al Uniunii, Ucraina beneficiază de sprijinul financiar, politic şi logistic al UE. Totodată, Ucraina doreşte să fie mai implicată în cooperarea cu statele din Europa Centrală, raportorul arătând că Kievul susține concepția Intermarium sau a celor Trei mări, inițiativă ce trebuie să includă şi Ucraina. Europa Carpatică este un proiect care permite Ucrainei să dezvolte o colaborare mai strânsă cu statele central-europene. Cooperarea cu UE are implicații benefice pentru Ucraina, fiindcă Uniunea acordă sprijinul politic în cazul conflictului din estul Ucrainei, susține extinderea relațiilor economice bilaterale, regândeşte cooperarea în plan social, acordând posibilitatea multor cetățeni ucraineni să-şi găsească un loc de muncă în Europa.

Panelul III, axat pe prezentarea potențialului unor localități din regiunea carpatică şi a posibilităților de cooperare transfrontalieră, a fost moderat de domnul Robert Choma, primarul oraşului Przemyśl. În intervenția sa, domnul Attila Sikora (vice-primarul oraşului Sárospatok) a subliniat importanța componentei turistice a economiei locale, urbea profitând de pe urma existenței unor izvoare termale, a unui castel medieval, a râului, a vinului Tokay produs în zonă, festivalurilor muzicale şi altor acțiuni cultural-sportive organizate de comunitate, evenimente şi atracții

BDD-A32751 © 2018 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:55:26 UTC)

care reuşesc să aducă anual în oraş circa 250 000 de turişti. În finalul prezentării, auditoriului i-a fost propus spre vizionare un video clip de promovare a oraşului şi zonei. Cu propunerea de a urmări un scurt film despre oraşul său a început intervenția domnului Michal Slašťan, viceprimarul localității slovace Ružomberok. Dezvoltarea oraşului se întemeiază pe industria turistică şi, în acest scop, municipalitatea şi partenerii săi organizează anual în jur de 500 de evenimente prin care să atragă cât mai mulți vizitatori în regiune. Viceprimarul a propus ca următoarea conferință „Europa Carpatică" să fie organizată la Ružomberok. Andrij Kulchynski, primarul oraşului Truskavets, a menționat că înainte de 2014, 1/3 din turiştii ce veneau în această stațiune balneară ucraineană proveneau din Rusia. În prezent însă pe primul loc între turiştii străini se plasează cetățenii polonezi. Din această perspectivă, există probleme importante care împiedică valorificarea potențialului stațiunii: timpi foarte mari de trecere a frontierei polono-ucrainene, infrastructura rutieră precară. O altă problemă este legată de lipsa unor investiții din state membre ale UE, în timp ce există investitori privați din Turcia, Israel sau țările arabe. Primarul a susținut ideea creării unei Asociații a oraşelor carpatice. Domnul Botond Rázsi, primarul oraşului Eger, a menționat că unul dintre motoarele dezvoltării localității este universitatea cu un număr de circa 20 000 de studenți, printre atracțiile urbei numărându-se un castel medieval foarte frumos, Aqua-parcul şi câteva piscine care sunt folosite de publicul larg dar şi de practicanții diverselor sporturi. Competițiile sportive internaționale reprezintă un alt element care contribuie la dezvoltarea şi prosperitatea oraşului. Sub aspect economic, oraşul dispune de câteva parcuri industriale, mulți dintre localnici fiind angajați la uzina de piese pentru avioane. Localitatea a depus dosarul de candidatură pentru capitala europeană a culturii 2023, însă nu a trecut de primul tur. Potrivit primarului, juriul a respins oferta, apreciind că propunerea înaintată de oraşul Eger a pus „prea mare accent pe creştinism", reproşând faptul că localitatea ar trăi într-un „vacuum" şi nu ar avea prea multe de oferit Europei. După aceste reproşuri la adresa juriului, primarul a subliniat că, evident, se mai poate învăța şi că speră că vor fi mai buni la următoarele competiții de acest gen. Domnul Ivan Piiyak, primarul localității Skhidnytsia, o stațiune tânără (la 15 km de Truskavets), care a început să se dezvolte din anii '90 ai secolului trecut, a menționat că oferta turistică se întemeiază pe cinci tipuri de apă minerală, toate serviciile de ospitalitate fiind private. Acestea s-au dezvoltat grație investițiilor locale sau provenite din Rusia. Totuşi, sunt necesare investiții solide în infrastructura rutieră şi în sistemul de canalizare. Deoarece comunitatea locală are experiență redusă în atragerea fondurilor europene, înfrățirea cu Przemyśl, încheiată de un an de zile, poate înlesni schimbul de experiență cu partenerii europeni.

Panelul IV a fost moderat de domnul Zygmunt Berdychowski, preşedintele Consiliului Programe al Forumului Economic de la Krynica, care a adus în atenția celor prezenți dimensiunile acțiunilor şi manifestărilor prilejuite de împlinirea unui secol de la cucerirea independenței Poloniei. Domnul Jerzy Kwieciński (Ministrul

BDD-A32751 © 2018 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:55:26 UTC)

Inovării şi Dezvoltării) a realizat o prezentare cu video-proiectorul a *Programului pentru Bieszczady*, care cuprinde 160 de proiecte în domenii diverse. Potrivit inițiatorilor, dezbaterea şi adoptarea Strategiei a demarat cu prezentarea, în data de 17 februarie 2018, a principiilor *Programului*, după care, în primăvara şi vara acestui an, urmează etapa consultărilor publice, iar în toamnă va fi adoptat şi publicat *Programul pentru Bieszczady*. Pentru realizarea proiectelor, guvernul va susține diverse instrumente de împrumut cu dobânzi extrem de mici. Domnul Wladyslaw Ortyl (preşedintele Voievodatului Podkarpackie) a subliniat că voievodatul va susține cinci proiecte majore din cadrul *Programul pentru Bieszczady*. Unul din acestea priveşte înființarea Orchestrei simfonice a țărilor membre ale grupului de la Visegrád, pe baza Filarmonicii Podkarpacka. Aceasta din urmă are programate concerte în Europa în perioada 2018–2019. Tomasz Koziński, directorul Centrului Sportiv, a prezentat un alt proiect major, care presupune construirea celui de-al optulea Centru Sportiv, pe lângă cele şapte deja existente. Domnul Andrzej Adamczyk, ministrul Infrastructurii, a insistat asupra diverselor elemente de infrastructură care pot fi construite în următorii ani. Din această perspectivă, conferința este un eveniment important, fiindcă contribuie la dărâmarea clişeelor sociale şi politice. În opinia ministrului, un obiectiv prioritar al guvernului îl constituie conectarea căii ferate poloneze cu cea slovacă, fapt ce va contribui la creşterea fluxurilor de pasageri către Europa. *Via Carpathia* este un mare proiect pentru Europa răsăriteană, un proiect costisitor şi complex din punct de vedere ingineresc. Lipsa de fonduri întârzie realizarea acestuia. Totuşi, grație demersurilor Poloniei, care a militat ca *Via Carpathia* să fie unul dintre proiectele majore ale UE, s-a reuşit asigurarea finanțării pentru acest proiect. Până în anul 2025, în Polonia vor fi construiți 600 km ai acestui traseu transeuropean, care va avea menirea să asigure dezvoltarea Poloniei răsăritene, dar şi a țărilor implicate (Slovacia, Ungaria, România, Grecia etc.). Domnul Mariusz Orion Jędrysek (secretar de stat în Ministerul Mediului) a susținut o intervenție pe marginea resurselor subsolului de care dispune Polonia, menționând că obiectivele fundamentale în acest domeniu constau în scăderea costurilor de exploatare, conservarea resurselor naturale şi minimalizarea efectelor poluante. În ultimele decenii, în Polonia, investițiile în explorarea şi exploatarea resurselor subpământene au scăzut de circa 10 ori. Pentru a asigura o dezvoltare sustenabilă, este necesară elaborarea unui Program național de exploatare a acestor bogății. În acest domeniu, Polonia are experiență îndelungată, însă este mare nevoie de investiții.

Moderator al panelului V a fost universitarul Jan Malicki, directorul Centrului de Studii Est-Europene al Universității din Varşovia. Acesta a prezentat obiectivele Proiectului „Collegium Carpathicum”, menționând că a fost depusă o aplicație pentru obținerea finanțării de la Fondul de proiecte Visegrád. Importanța şi semnificațiile cooperării instituțiilor de învățământ superior din regiunea carpatică au fost subliniate şi dezbătute de reprezentanții universităților din Ivano-Frankivsk, Ucraina (Ihor Tsependa, rectorul Universității Naționale Precarpatice), Budapesta, Ungaria (Őze Sándor, Decanul Facultății de Istorie a Universității Catolice), Przemyśl,

BDD-A32751 © 2018 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:55:26 UTC)

Polonia (Paweł Trefler, Rectorul Şcolii Superioare de Stat Est-Europene), Suceava, România (Ştefan Purici, Prorector cu relațiile internaționale al Universității „Ştefan cel Mare") şi Banska Bystrica, Slovacia (Marian Suplata, Universitatea „Matej Bela"). Aceştia au pus în evidență dorința de a contribui la strângerea colaborării între comunitățile academice şi de a realiza transfer de cunoştințe şi de a face schimb de bune practici. În lunile aprilie şi mai, cadre didactice selectate de fiecare partener vor susține cursuri la universitățile membre ale consorțiului. Astfel, Universitatea „Ştefan cel Mare" din Suceava va găzdui prelegerile doamnei Olga Solarz (Przemyśl), *Medicina tradițională în Carpați*, şi ale lui Roman Cherepanyn (Ivano-Frankivsk), *Flora Carpaților ucraineni*.

BDD-A32751 © 2018 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:55:26 UTC)